

Nr 167.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om uppbörd av utskylder för gemensamt kommunalt ändamål; given Stockholms slott den 1 mars 1929.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om uppbörd av utskylder för gemensamt kommunalt ändamål.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Nils Wohlin.

Förslag

till

förordning om uppbörd av utskylder för gemensamt kommunalt ändamål.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Allmän kommunalskatt, som enligt kommunalskattelagen skall utgöras för gemensamt kommunalt ändamål, så ock kommunal progressivskatt för dylikt ändamål skola debiteras och uppbäras av överståthållarämbetet genom dess avdelning för uppbördsärenden i den ordning, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Kungl. Maj:t meddelar tillika föreskrifter angående indrivning och redovisning av ifrågavarande utskylder.

2 §.

Underlåter skattskyldig att i behörig tid och ordning betala i 1 § omnämnda utskylder, må vid indrivningen av sådana utskylder utöver utskyldsbeloppet hos den skattskyldige uttagas ersättning för indrivningen i enlighet med vad som för motsvarande fall är stadgat beträffande kommunala utskylder i Stockholm. Då indrivningen sker i Stockholm, skall ersättningen ingå till stadens kassa, men eljest tillfalla den, som verkställer indrivningen.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1929.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, WOHLIN, BESKOW, BORELL, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för social- och kommunikationsdepartementen anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wohlin:

Enligt bestämmelser i 57 § 1 mom., 59 § 3 mom., 69 § och 72 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928, vilken trätt i kraft den 1 januari 1929, skall i vissa fall allmän kommunalskatt utgöras i Stockholm för gemensamt kommunalt ändamål. Denna skatt skall jämlikt 71 § nämnda lag användas till utjämning av skattetrycket olika kommuner och andra menigheter emellan. I vissa fall skall jämväl kommunal progressivskatt utgöras i Stockholm för gemensamt kommunalt ändamål och användas på enahanda sätt som allmän kommunalskatt för gemensamt kommunalt ändamål; i dylikt avseende meddelas föreskrift i 5 § 2 mom. förordningen den 28 september 1928 om kommunal progressivskatt, vilken likaledes trätt i kraft den 1 januari 1929. Bestämmelser rörande taxering till nämnda skatter hava meddelats i taxeringsförordningen den 28 september 1928 och kungörelsen samma dag med vissa föreskrifter rörande taxeringsförfarandet.

Angående uppbörd av allmän kommunalskatt och kommunal progressivskatt för gemensamt kommunalt ändamål saknas däremot stadganden. Då ifrågavarande skatter äro av kommunal natur, läser Kungl. Maj:t icke utan medverkan av riksdagen äga förordna om uppbörd av desamma.

En inom finansdepartementet utarbetad promemoria med förslag till sådana ändringar i gällande uppbördsförfattningar, som erfordrades i anledning av den genomförda skattereformen, remitterades den 15 januari 1929 till vederbörande myndigheter m. fl. för inhämtande av deras utlåtande.

Inom finansdepartementet utarbetad promemoria.

I nämnda förslag ifrågasattes rörande uppbörd av utskylder för gemensamt kommunalt ändamål i huvudsak följande.

Allmän kommunalskatt för gemensamt kommunalt ändamål så ock kommunal progressivskatt för dylikt ändamål skulle debiteras och uppbäras av överståthållarämbetet genom dess avdelning för uppbördsärenden i samband med kommunaluppbörden för Stockholms stad. Influtna belopp skulle levereras till statskontoret. Debetsedlar å nämnda utskylder skulle i betalt brev

med allmänna posten översändas till de skattskyldiga i god tid före upp-
bördsstämman. Befordringsavgiften skulle ersättas av statsverkets fond för
utjämning av skattetrycket olika kommuner och andra menigheter emellan.
Kungl. Maj:t skulle äga meddela närmare föreskrifter angående debitering,
uppbörd, indrivning och redovisning av ifrågavarande utskylder.

Underlåte skattskyldig att i behörig tid och ordning betala omförmälda
utskylder, skulle vid indrivandet av sådana utskylder utöver utskyldsbeloppet
hos den skattskyldige uttagas ersättning för utsökningskostnaden i enlighet
med vad som för motsvarande fall vore stadgat beträffande kommunala ut-
skylder i Stockholm. Då indrivningen skedde i Stockholm, skulle ersättningen
ingå till stadens kassa, men eljest tillfalla den, som verkställde indrivningen.

I motiveringen till detta förslag anfördes, bland annat:

Debiterings- och uppbördsmyndighet borde självfallet vara överståthållar-
ämbetet för uppbördsärenden. Uppbörden syntes lämpligen böra äga rum
i samband med kommunaluppbörden för Stockholms stad, varigenom medlens
natur av kommunala avgifter komme att klarare framstå för de skattskyldiga
än om de skulle upptagas å kronodebetsedlarna. Det skulle även innebära
en hårdhet mot de skattskyldiga, om dessa skatter måste erläggas samtidigt
med kronoutskylderna, då härigenom sammanlagda utskyldsbeloppet torde
bliva jämförelsevis stort. Att hålla särskild uppbördsstämman för ifråga-
varande utskylder torde icke böra ifrågasättas.

Influtna belopp borde utan omgång levereras till statskontoret, som för-
valtade skatteutjämningsmedlens fond. Det förutsattes, att erforderliga före-
skrifter om tid och ordning för medlens levererande meddelades i administrativ
ordning. Förslag till dylika föreskrifter hade icke upprättats.

Enär de skattskyldiga, som hade att utgöra ifrågavarande skatter, i regel
icke hörde hemma i Stockholm eller därstädes hade representant eller ombud,
syntes vara erforderligt, att debetsedlarna tillsändes dem med allmänna posten.
Det syntes icke vara lämpligt att medgiva fribrevsrätt för dessa försändelser,
men då Stockholms stad ej heller borde åläggas att bestrida befordrings-
avgiften, föresloges, att densamma skulle ersättas av skatteutjämnings-
medlens fond.

Närmare föreskrifter angående debitering, uppbörd, indrivning och redo-
visning av ifrågavarande utskylder torde böra intagas i reglementet för
uppbördsverket i Stockholms stad.

Bestämmelser angående skyldighet att utgöra ersättning för indrivning av
ifrågavarande utskylder syntes — i likhet med motsvarande stadganden be-
träffande vanliga kommunalutskylder — böra meddelas av Kungl. Maj:t
och riksdagen gemensamt. Det föreslagna stadgandet i ämnet anslöte sig
till § 45 i förordningen den 23 maj 1862 om kommunalstyrelse i Stockholm
(senaste lydelse i lag den 12 juni 1907).

Däremot syntes riksdagens medverkan icke erfordras för genomförande
av bestämmelser om rätt till överklagande av debitering av ifrågavarande
utskylder. Bestämmelser härom hade i stället upptagits i ett vid den remiterade
promemorian fogat förslag till kungörelse om ändringar i reglementet
för uppbördsverket i Stockholms stad.

*Inkomna
yttranden.*

I avgivet yttrande har *överståthållarämbetet* anført i huvudsak följande:

»Då den kommunala progressivskatten vid ett beskattningsbart belopp av
10,000 kronor icke är större än 40 kronor samt det torde vara endast ett

fåtal skattskyldiga, för vilka denna skatt, då den skall utgöras för gemensamt kommunalt ändamål, överstiger detta belopp, men i det övervägande antalet fall skatten utgår med några få kronor, vill överståthållarämbetet ifrågasätta huruvida, där skattskyldig icke har att utgöra allmän kommunalskatt, uppbörd av förstnämnda skatt icke kunde äga rum i samband med uppbörden av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten. Detta skulle nämligen ur debiterings-, uppbörds- och indrivningssynpunkt innebära en bestämd fördel utan att, såvitt överståthållarämbetet kan finna, åtgärden skulle verka betungande för de skattskyldiga. Särskilt må framhållas, att skattskyldig av förevarande slag, som erlägger honom påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, men underlåter att gälda progressivskatten, icke ens skulle erhålla en anmodan härom, därest han, som nästan undantagslöst är fallet, är bosatt i utlandet, och progressivskatten icke överstiger 15 kronor, vilket ju är fallet vid beskattningsbara belopp upp till 6,000 kronor. Ur uppbördsteknisk synpunkt torde hinder därför icke föreligga, då samma myndighet i Stockholm handhar krono- och kommunaluppbörden.

För att bespara såväl statens som stadens reviderande myndigheter bestyret med granskning av hos statskontoret gjorda rekvisitioner av förskotterade befordringsavgifter för debetsedlar å allmän kommunalskatt och kommunal progressivskatt för gemensamt kommunalt ändamål föreslår överståthållarämbetet, att fribrevsrätt måtte medgivas för desamma.

I 2 § av förslaget till förevarande förordning föreslås, att hos den, som underlåter att i behörig tid och ordning erlägga honom påförla, i 1 § av förslaget omförmälda utskylder, skall vid indrivandet utöver utskyldsbeloppet uttagas ersättning för utsökningskostnaden. Detta är givetvis riktigt, men då inga tvångsmedel finnas för uttagande utom riket av själva utskyldsbeloppet synes rätt så meningslöst och torde stundom verka irriterande på den skattskyldige, att han anmodas att utöver skattebeloppet betala en extra pålaga. Överståthållarämbetet föreslår, att sådan ersättning skall uttagas endast vid indrivandet här i riket.

I detta sammanhang anser sig överståthållarämbetet böra ifrågasätta, huruvida icke uttrycket ersättning för utsökningskostnaden lämpligen bör såväl i denna förordning som i uppbördsreglementet utbytas mot ordet stämmoböter. Erfarenheten har nämligen visat, att skattskyldiga, som en eller annan dag efter uppbördsstämmas slut självmant infunnit sig å uppbördskontoret för att betala å senaste uppbördsstämma förfallet belopp, hava svårt att förstå, att de jämväl skola erlägga ersättning för utsökningskostnad, enär de förmena, att det allmänna icke haft att vidkännas någon sådan kostnad. Den förklaring, som då får lämnas, är att avgiften har karaktär av stämmoböter och då förstås lättare anledningen till dess uttagande. I annat fall bör benämningen i förevarande paragraf ändras till ersättning för indrivningen för att vinna överensstämmelse med den i 11 § av reglementet för uppbördsverket i Stockholm föreslagna ändringen.»

Riksräkenskapsverket har mot det remitterade förslaget ej funnit skäl till annan erinran, än att utsändandet av debetsedlarna å nämnda utskylder syntes böra ske i tjänstebrev. Att låta befordringsavgifter ersättas av statsverkets fond för utjämning av skattetrycket olika kommuner och menigheter emellan syntes nämligen medföra onödigt skriverseri och i onödan tynga redovisningsväsendet.

Statskontoret och *generalpoststyrelsen* hava lämnat förslaget utan erinran.

I anledning av det av överståthållarämbetet och riksräkenskapsverket framlagda förslaget, att debetsedlar å skatt för gemensamt kommunalt ändamål skulle befordras i tjänstebrev, anbefalldes *generalpoststyrelsen* att över berörda förslag avgiva särskilt utlåtande, och har styrelsen förklarat sig icke kunna tillstyrka, att tjänstebrevsrätt beviljades för nu ifrågavarande ändamål.

*Departements-
chefen.*

Av det förut anförda framgår, att i de av sistlidet års riksdag antagna författningarna rörande kommunalbeskattningen ej ingå några föreskrifter om uppbörd av utskylder för gemensamt kommunalt ändamål. Då berörda utskylder äro av kommunalskatts natur, lärer, såsom jag också förut framhållit, beslut av riksdagen rörande denna uppbörd vara erforderligt. Det synes emellertid lämpligt, att dessa bestämmelser — i likhet med motsvarande bestämmelser i kommunalförordningen för Stockholm — erhålla en allmän formulering, och att detaljföreskrifter rörande ifrågavarande i huvudsak administrativa spörsmål meddelas av Kungl. Maj:t. Den ifrågasatta förordningen synes därför böra i första hand innehålla föreskrift därom, att debitering och uppbörd av utskylder för gemensamt kommunalt ändamål verkställas av överståthållarämbetet genom dess avdelning för uppbördsärenden i den ordning, som av Kungl. Maj:t bestämmes, samt att Kungl. Maj:t tillika meddelar föreskrifter angående indrivning och redovisning av dessa utskylder. Jag vill dock här uttala, att det av överståthållarämbetet framlagda förslaget om upptagande i samband med kronouppbörden av den kommunala progressivskatten för gemensamt kommunalt ändamål synes mig värt beaktande. Den största fördelen med detta förslag synes mig ligga däri, att det rätt stora antal personer i utlandet, som uppbära aktieutdelningar från Sverige och följaktligen äro här skattskyldiga till statsskatt och till kommunal progressivskatt men ej till allmän kommunalskatt, besväras med allenast en debetsedel. Överståthållarämbetets förslag inskränker sig till att avse allenast sådana skattskyldiga, som ej tillika äro skattskyldiga till allmän kommunalskatt. Jag anser emellertid följdriktigheten fordra, att berörda uppbördsform får avse *all* uppbörd av kommunal progressivskatt för gemensamt kommunalt ändamål, och att det ofta tillfälliga förhållandet, huruvida vederbörande tillika erlägger en mer eller mindre betydande allmän kommunalskatt, ej blir avgörande. I själva verket saknar för övrigt överståthållarämbetet kännedom om den kommunalskatt, som av de skattskyldiga erlägges till främmande kommuner.

Frågan, huruvida tjänstebrevsrätt bör medgivas för utsändande av särskilda debetsedlar å skatt för gemensamt kommunalt ändamål, torde få i annat sammanhang avgöras. Jag anser för min del, att, i den mån förevarande uppbörd kommer att förorsaka sådana kostnader som för tryckning av särskilda debetsedlar eller för dessas utsändande eller dylikt, dessa kostnader böra drabba vederbörande intressent, d. v. s. skatteutjämningsmedlens fond, utan att något uttryckligt medgivande av riksdagen synes erforder-

ligt. Stadgande i dylikt avseende har följaktligen ej intagits i det författningsförslag, som nu utarbetats.

Däremot torde en bestämmelse böra meddelas, att indrivningsavgift såsom för kommunalutskylder i allmänhet skall i förekommande fall uttagas beträffande ej i rätt tid erlagda utskylder för gemensamt kommunalt ändamål. Överståthållarämbetets förslag att begränsa denna bestämmelses giltighet till sådana fall, då indrivningen sker inom riket, finner jag mig ej böra biträda. Jag vill till stöd för min uppfattning i denna punkt särskilt anföra det av överståthållarämbetet anförda förhållandet, att berörda avgift i realiteten har viss karaktär av »stämmoböter», en påföljd för bristande likvid, avsedd att förmå vederbörande att ställa sig föreskrifterna om uppbördsstämma till efterrättelse. Det vore ej lämpligt att beträffande ifrågavarande slag av utskylder göra avsteg från härutinnan eljest gällande ordning och såmedelst göra bestämmelserna om uppbördsstermin i viss mån illusoriska. I förevarande sammanhang anser jag mig emellertid ej, på sätt överståthållarämbetet föreslagit, böra i författningstexten införa uttrycket »stämmoböter», då denna ändring skulle medföra konsekvenser beträffande de för riket i dess helhet gällande föreskrifterna. Däremot synes ordet »utsökningskostnaden» lämpligen böra såväl i förevarande författning som i uppbördsreglementet för Stockholm utbytas mot uttrycket »indrivningen», varigenom likhet med gällande allmänna uppbördsreglemente vinnes.

Departementschefen uppläser härefter ett inom finansdepartementet utarbetat förslag till förordning om uppbörd av utskylder för gemensamt kommunalt ändamål samt hemställer, att detta förslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition skall avlätas till riksdagen av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Svante Ericsson.